

➤ Ağaçların toparlanması için özellikle azot içerikli gübreler yeni büyümeyi teşvik edecektir, ancak aşırı azot kullanımı da ağacı yeni don zararlarına karşı hassaslaştırabilir.

➤ Düzenli ve yeterli sulama, don sonrası iyileşmeyi destekler. Toprak nem seviyesini dengede tutmaya çalışılmalıdır.

➤ Bitki büyüme düzenleyicileri ve biyostimülantlar (aminoasitler, deniz yosunu vb.) don zararı görmüş ağaçların toparlanmasına yardımcı olacaktır.

➤ Kök bölgesini desteklemek için mikrobiyal preparatlar ve/veya fosfor içerikli kompoze gübreler kullanılarak ağaçların toparlanması ve yeni kök gelişimi hızlandırılabilir

**ERZİNCAN BAHÇE KÜLTÜRLERİ
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ**

Tel : 0 (446) 225 19 03
Faks : 0 (446) 225 20 52
erzincanbk@tarimorman.gov.tr

© 2025 TAGEM

**T.C
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI**

**Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel
Müdürlüğü**

**Erzincan Bahçe Kültürleri Araştırma
Enstitüsü Müdürlüğü**

Eriklerde Don Zararı Sonrası Müdahale

**ERZİNCAN
2025**

ERİK ALANLARINDA ZİRAİ DON ZARARI SONRASI YAPILACAK UYGULAMALAR

Erik (*Prunus* spp.) ağaçlarında meydana gelen don zararları, özellikle çiçeklenme ve küçük meyve gelişim evresinde ekonomik açıdan önemli kayıplara neden olmaktadır. Zararın şiddeti; düşük sıcaklık periyodunun süresi, minimum termometrik değerler ve bitkinin maruz kaldığı fenolojik dönem gibi faktörlere bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. Erik çeşitleri arasındaki genetik çeşitlilik, ağaçların fizyolojik durumu ve çiçeklenme yoğunluğu da hassasiyet düzeyini etkilemektedir. Bu nedenle, don zararı sonrası uygulanacak kültürel ve teknik müdahaleler, zararın boyutuna, erikte çeşit özelliğine ve ağaçların mevcut vejetatif gelişim durumuna göre ayrıntılı olarak planlanmalıdır.

Eriklerde Don Zararı – Zarar Dönemi

Çiçek tomurcukları şişmeye ve çiçeklenmeye başladıkça, don hasarına karşı hassasiyetleri artar. Yavaş gelişen tomurcuklar genellikle daha dirençlidir. Bitkilerin maruz kaldığı hasarın yoğunluğu, sıcaklık düşüşünün gerçekleştiği fenolojik gelişim evresine doğrudan bağlıdır. En düşük sıcaklıklar araştırmalara göre ilk çiçeklenme döneminde %10 ölüm için -2.8°C , %90 ölüm için -5°C 'dir. Tam çiçeklenme evresinde %10 kayıp için -2.8°C , %90 ölüm için -5°C 'dir. Tam çiçeklenme evresinde %10 kayıp için -2.8°C , %90 ölüm için -5°C 'dir.

Çiçeklenme sonrası (küçük meyvecik) ise %10 kayıp için -1.1°C , %90 ölüm için -4.5°C 'dir. Erik çeşitlerinin düşük sıcaklığa dayanımları farklılık göstermektedir. Örneğin, Stanley erik çeşidi ilkbahar geç donlarına President çeşidine kıyasla daha dayanıklı olduğu araştırmalarla kanıtlanmıştır.

Eriklerde Don Zararı Sonrası Neler Yapılmalıdır?

➤ Öncelikle don zararının kapsamını belirlemek için ağaçlar dikkatle incelenmelidir. Çiçek, tomurcuk, genç sürgün ve yapraklardaki kahverengileşme veya kararmalar don zararını göstermektedir.

➤ Ölmüş veya ciddi zarar görmüş dallar ve sürgünler temiz bir şekilde kesilerek uzaklaştırılmalıdır.

